

16.09.2024

213/10.02.03/2024
Vartiolahden metrosillan
peruskorjaus**Helsingin kaupunginhallitus**

kirjaamo@hel.fi

Viite

Lausuntopyyntönnö 11.09.2024

HEL 2024-009748 T 08 00 02

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän lausunto Vartiolahden metrosillan peruskorjauksesta

Helsingin kaupungin liikennelaitoksen johtokunta on esittänyt Helsingin kaupunginhallitukselle Vartiolahden metrosillan peruskorjauksen hankesuunnitelman hyväksymistä. Vuonna 1996 valmistunut Vartiolahden metrosilta sijaitsee Puotilan ja Rastilan metroasemien välillä, ylittäen Vartiokylänlahden. Sillalle on tarkoitus toteuttaa peruskorjaus, jossa korjataan vesivuodoista ja kulumisesta aiheutuneet vauriot, suojataan pilarien alaosat merivedeltä ja palautetaan silta asianmukaiseen kuntoon. Peruskorjaus on todettu tarkoituksenmukaisimmaksi keinoksi varmistaa Helsingin kantametron Vuosaaren haaran liikennöinnin turvallisuutta ja häiriöttömyyttä tuleviksi vuosikymmeniksi.

Samanaikaisesti vuonna 2025 tullaan toteuttamaan Vuosaaren sataman maantietunnelin peruskorjaus. Tämän hankkeen takia tunneli on suljettuna alkuvuodesta 2025 kevääseen 2026. Tänä aikana tunnelin liikenne ohjataan Vuosaaren läpi muita reittejä, pääasiallisen kiertotien kulkiessa Itäväylän, Kallvikintien ja Niinisaarentien kautta.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) lausuu kannanottonaan seuraavaa:

Lähtökohtaisesti HSL:n toiveena erilaisten peruskorjaus- tai muiden töiden toteutustavalle on suorittaa työt ilman vaikutuksia joukkoliikenteelle tai heikennyksiä matkustajapalveluun. Kuitenkaan tämä ei ole aina mahdollista.

Vartiolahden silta on merkittävä yhteys, jota pitkin kulkee asukasmäärältään suurta Vuosaaren kaupunginosaa palveleva joukkoliikenteen runkoyhteys. Sillan on keväällä 2024 ylittänyt arkipäivisin keskiarvolta 25 000 matkustajaa.

Perinteisesti Vuosaaren metrohaaran ollessa pois käytöstä on liikenne korvattu linja-autoilla Vuosaaren ja Itäkeskuksen välillä. Lisäksi pienempien kunnossapitotöiden mahdollistaessa on liikennöinti suoritettu ns. yhden raiteen ajolla, kuten toukokuussa 2024 Rastilan ja Vuosaaren välillä. Jokainen poikkeusjärjestely on erilainen, ja suunnitelmat sekä liikennöintimallit korvaavalle liikenteelle vuodelle 2025 ovat vielä valmistelussa, joskaan

16.09.2024

213/10.02.03/2024
Vartiolahden metrosillan
peruskorjaus

siltakannen peruskorjauksen työvaiheiden aikana ei yhden raiteen ajo ole mahdollista. Korvaavan liikenteen hankintaprosessi aloitetaan marraskuun 2024 alussa, joten liikennöintikatkon toteutuminen tulee olla varmistettu lokakuun loppuun mennessä, jotta korvaavaa liikennettä ehditään hankkimaan.

Huomioitavaa on, että metron kaltaisen raskaan raideliikenteen järjestelmän kapasiteettia ei käytännössä pysty korvaamaan täysin linja-autoilla. Yhden metrojunan matkustajakapasiteetti on lähes 10-kertainen telibussiin nähden, jolloin korvaavaan liikenteeseen tarvittaisiin todella suuri määrä kalustoa ja kuljettajia. Metron tuntikapasiteetti yhdellä linjalla on yli 7 000 matkustajaa tunnissa. Tällaiseen lyhytaikaiseen kasvaneeseen tarpeeseen ei HSL-alueella ole käytettävissä riittävästi kalusto-, kuljettaja-, tai muita resursseja. Korvaavan liikenteen saatavuuteen ja hintatasoon vaikuttavat myös muut samanaikaiset korvaavan liikenteen tarpeet. Joukkoliikenteen palvelutaso tulee siis hetkellisesti laskemaan poikkeusjärjestelystä johtuen, vaikka perusliikkuminen tullaan korvaavalla yhteydellä turvaamaan.

Vuosaaren tunnelille on käytössä varareitti, joka kulkee Vuosaaren satamasta Kehä III:lle Niinisaarentien, Kallvikintien ja Itäväylän kautta. Tätä reittiä käytetään jo nyt tunnelin ollessa suljettuna. Tunnelin peruskorjaushanketta varten tätä kiertotietä käyttävän ajoneuvoliikenteen sujuvuutta tullaan parantamaan mm. rakentamalla lisäkaistoja.

Hankkeiden vaikutusta liikennemääriin on tarkasteltu, ja niiden mukaan vaikutukset Vuotien ja Meripellontien liikennemääriin ovat pieniä. Kuitenkin kyseessä on vain ennusteet ja metroa korvaavan liikenteen sujuvuus ja toimivuus tulee turvata. Linjan ruuhkautuminen ja matka-aikojen pidentyminen romuttaisi joukkoliikenteen palvelutasoa entisestään. Tähän voi vastata esimerkiksi merkitsemällä Vuotielle ja Meripellontielle väliaikaiset linja-autokaistat tämän liikennepoikkeuksen ajaksi. Tämä toimenpide turvaisi korvaavan bussiliikenteen sujuvuuden, vaikka autoliikenteen määrä tällä reitillä kasvaisi odotettua enemmän. Tällöin myös kaupungin strategian mukaisesti suosittaisiin joukkoliikennettä yksityisautoilun sijaan.

HSL katsoo, että Vartiolahden sillan peruskorjaus tulisi toteuttaa vuonna 2025 Vuosaaren tunnelin sulkemisen yhtäaikaaisuudesta huolimatta. Ennusteiden perusteella hankkeiden yhteisvaikutus ei ole kriittinen, Vuosaaren tunnelin liikenteen suuntautuessa Vuosaaresta pohjoiseen, metron sekä metroa korvaavan liikenteen suuntautuessa länteen eri väyliä pitkin. Lisäksi, Helsingin seudulla on tulevana vuosina tiedossa useita liikennehankkeita, joilla on merkittäviä vaikutuksia joukkoliikenteeseen ja liikkumiseen. Etenkin metroverkolla on paljon rakenteita, jotka ovat saavuttaneet peruskorjausiän. Mikäli Vartiolahden sillan peruskorjausta siirretään toiseen ajankohtaan, tuottaa se lisäkustannuksia, siirtää muita hankkeita eteenpäin ja nostaa riskejä merkittäville häiriöille metroliikenteessä. HSL katsoo, ettei

16.09.2024

213/10.02.03/2024
Vartiolahden metrosillan
peruskorjaus

korjausvelkaa kannata kasvattaa tai siirtää hankkeita eteenpäin, jotta tulevina vuosina on riittävästi mahdollisuuksia toteuttaa muita joukkoliikenteen toimivuuden varmistavia kriittisiä hankkeita.

Lisätietoja lausunnosta antaa Projektipäällikkö Teuvo Syrjälä
(teuvo.syrjala@hsl.fi)

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Vesa Silfver
vs. toimitusjohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä 23.9.2024.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa HSL:n kirjaamosta.